

แผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาแก้ไขปัญหา
สาธารณสุขด้านหมอกควันและไฟป่า
องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

คำนำ

ในช่วงหน้าแล้ง (ตั้งแต่มกราคม-เมษายน) ของทุกปี มักพบการเพิ่มสูงขึ้นของฝุ่นละอองในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย เนื่องจากความแห้งแล้งส่งผลให้เกิดการเพิ่มขึ้นของไฟป่าทั้งในประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ประกอบกับในช่วงเวลาดังกล่าว เกษตรกรจะทำการเผาเศษวัสดุเพื่อเตรียมพื้นที่สำหรับทำการเกษตรในช่วงฤดูฝน สภาพอากาศที่แห้ง ภูมิประเทศบางแห่งเป็นแอ่งกระทะ ฝุ่นละอองไม่แพร่กระจาย และสามารถแขวนลอยอยู่ในบรรยากาศได้นาน ไม่ตกลงสู่พื้นดิน ส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัยของประชาชน ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ นอกจากนี้ปัญหาหมอกควันยังส่งผลกระทบต่อสภาวะเศรษฐกิจของพื้นที่จังหวัดพะเยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่งผลกระทบต่อธุรกิจการท่องเที่ยว รวมถึงบังคับทัศนวิสัยการจราจรทั้งทางบกและทางอากาศ ซึ่งพบว่าทัศนวิสัยต่ำกว่าเกณฑ์ปลอดภัย สาเหตุหลักเกิดจาก **ลักษณะภูมิประเทศและสภาพอุตุนิยมวิทยา กิจกรรมในพื้นที่ และหมอกควันข้ามแดน** ทำให้คุณภาพอากาศแย่ลง ประกอบกับสภาพภูมิประเทศซึ่งมีภูเขาล้อมรอบ ทำให้มลพิษต่าง ๆ ถูกกักไว้และแผ่ปกคลุมทั่วภาคเหนือ พบปริมาณผู้ป่วยกลุ่มโรคตาอักเสบ กลุ่มโรคหัวใจและหลอดเลือดทุกชนิด กลุ่มโรคทางเดินหายใจทุกชนิดกลุ่มโรคตาอักเสบ ในช่วงเวลาเดือนมกราคม - เมษายน แนวโน้มความรุนแรงของปัญหาหมอกควันเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนซึ่งถือว่าอยู่ในขั้นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งพบในหลายพื้นที่ของ ๙ จังหวัดภาคเหนือ ส่งผลให้ยอดผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลพุ่งสูงขึ้น หมอกควันและไฟป่ามีแนวโน้มเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีผลให้ประชาชนต้องเผชิญกับความเสี่ยงภัยและมีแนวโน้มที่จะได้รับอันตรายจากหมอกควันที่รุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ ทั้งภัยธรรมชาติ เช่น ภัยแล้ง ไฟป่าและภัยจากการกระทำของมนุษย์ เช่น อัคคีภัย การเผาในที่โล่งแจ้งและการเกษตรกรรม

ปัญหาหมอกควันและไฟป่า ในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย จากการเผาในที่โล่งพื้นที่เกษตรและพื้นที่ป่า เป็นปัญหาที่มีความสำคัญระดับชาติ จึงจำเป็นต้องบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อให้การแก้ไขปัญหาหมอกควันเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อเหตุการณ์

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาแก้ไขปัญหามลพิษด้านหมอกควันและไฟป่าขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่รับผิดชอบและพื้นที่ข้างเคียงอย่างเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่และมีความสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดรวมถึงแผนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อการป้องกัน ลดผลกระทบจากการเกิดสาธารณภัยที่มี ผลต่อชีวิต และทรัพย์สิน ตามนโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อสนับสนุนการดำเนินมาตรการควบคุมป้องกันมลพิษหมอกควันของจังหวัดพะเยา

(นายอัครา พรหมเผ่า)

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
อ้างอิง,สภาพทั่วไปของจังหวัด	๑
สถานการณ์คุณภาพอากาศจังหวัดพะเยา	๒
ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ สูงกว่ามาตรฐาน ปี ๒๕๖๔	๓
วัตถุประสงค์	๔
ภารกิจ	๕
มาตรการและการเตรียมการบรรเทาภัย	๕
- มาตรการทั่วไป	
- มาตรการเฉพาะด้าน	
- การเตรียมการบรรเทาภัย	
- ด้านการให้ความช่วยเหลือ	
การปฏิบัติ	๖
- แนวความคิดในการปฏิบัติ	
- เป้าหมายการปฏิบัติ	
- คำแนะนำในการประสานการปฏิบัติ	
- ชุรการและส่งกำลังบำรุง	
การติดต่อสื่อสาร	๗
- การรายงานและการติดตามผลการปฏิบัติ	

แผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาแก้ไขปัญหาสารณภัย ด้านหมอกควันและไฟป่า

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา พ.ศ.๒๕๖๕

อ้างอิง

- พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐
- แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพะเยา พ.ศ.๒๕๕๘ (ฉบับปรับปรุง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓)
- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖
- หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๖๓
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๖๐ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๖๑

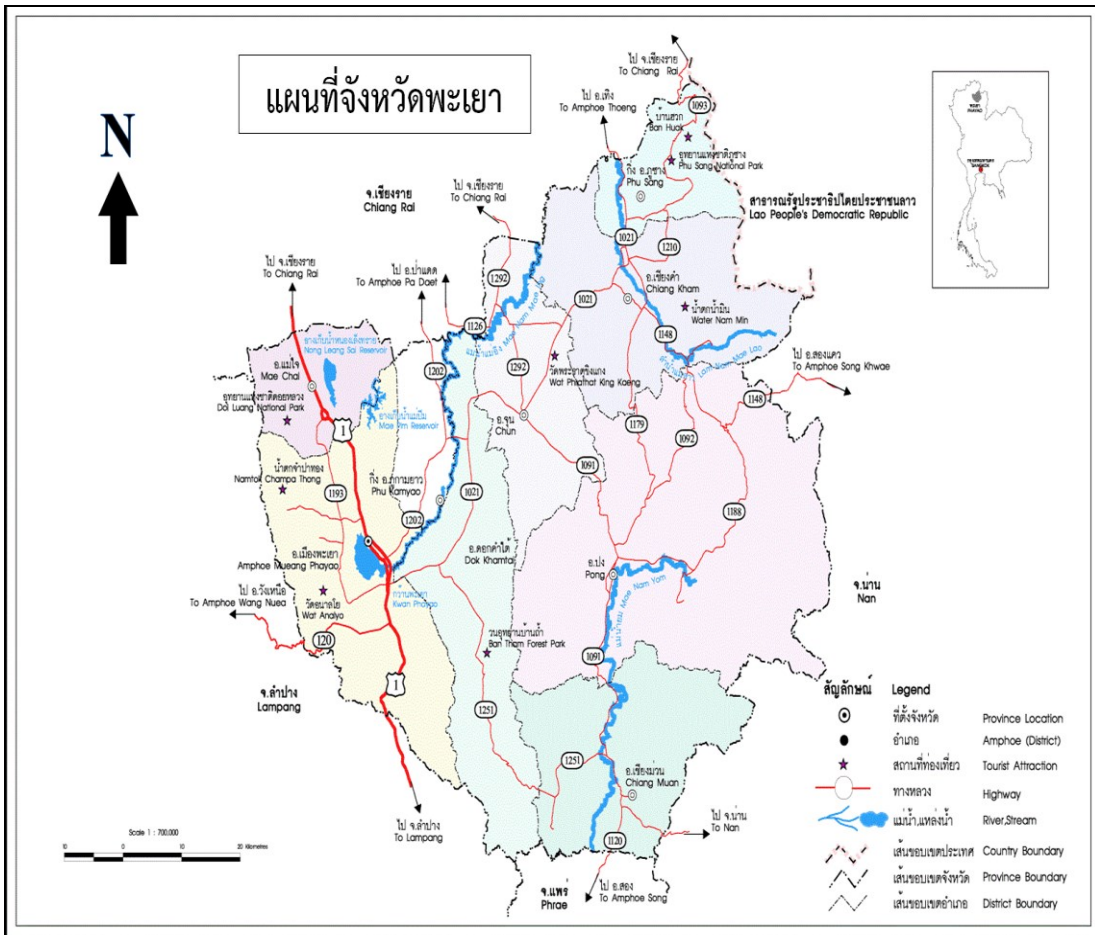
สภาพทั่วไปของจังหวัด

ลักษณะทางภูมิศาสตร์

จังหวัดพะเยา ตั้งอยู่ทางภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย อยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๘ องศา ๔๔ ลิปดาเหนือถึง ๑๙ องศา ๔๔ ลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ ๙๙ องศา ๔๐ ลิปดาตะวันออก ถึง ๑๐๐ องศา ๔๐ ลิปดาตะวันออกอยู่เหนือระดับน้ำทะเลปานกลางระหว่าง ๓๐๐ - ๑,๕๕๐ เมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๖,๓๓๕ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๓,๙๕๙,๔๑๒ ไร่ ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศเหนือ ไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ (พหลโยธิน) เป็นระยะทางประมาณ ๓๓๕ กิโลเมตร มีลักษณะสภาพพื้นที่เป็นที่ราบสูง มีระดับความสูงของพื้นที่ตั้งแต่ ๓๐๐-๑,๕๕๐ เมตร จากระดับน้ำทะเล มีพื้นที่ป่าไม้ประมาณ ๑,๘๕๐,๐๐๐ ไร่ หรือร้อยละ ๔๗ ของพื้นที่จังหวัดพะเยา ซึ่งป่าไม้ส่วนใหญ่ เป็นป่าดงดิบ และป่าไม้เบญจพรรณ โดยมีพันธุ์ไม้ที่สำคัญ ได้แก่ ไม้สัก ไม้ประดู่ ไม้มะค่า ไม้ชิงชัน ไม้ยาง ไม้เต็ง ไม้รัง ฯลฯ

สภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่สูงและภูเขา มีเทือกเขาล้อมรอบทั้งทางด้านทิศตะวันตก ทิศตะวันออก ทิศใต้ และทางตอนกลางของจังหวัด โดยมีทิวเขาฝิ่ปันน้ำโอบล้อม ถือเป็นกำแพงตามธรรมชาติ และเป็นเทือกเขาที่สำคัญ อันได้แก่ ดอยภูลังกา ดอยสันปันน้ำ ดอยแม่สุก ดอยขุนแม่แฝก ดอยขุนแม่ต้า และ ดอยขุนแม่ต๋อม มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อเขตอำเภอพาน อำเภอป่าแดด และอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย
ทิศใต้	ติดต่อเขตอำเภองาว จังหวัดลำปาง และอำเภอสอง จังหวัดแพร่
ทิศตะวันออก	ติดต่อแขวงไชยบุรี ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และอำเภอท่าวังผา อำเภอเมืองน่าน อำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน
ทิศตะวันตก	ติดต่อเขตอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

แผนภาพที่ ๑ - ๑ แผนที่จังหวัดพะเยา

แผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาหมอกควันและไฟป่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา

๑. สถานการณ์คุณภาพอากาศจังหวัดพะเยา

สถานการณ์หมอกควันและไฟป่าจังหวัดพะเยา คุณภาพอากาศจากผลการตรวจวัดสถานีคุณภาพอากาศสนามกีฬากลางจังหวัดพะเยา ตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง วันที่มีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กสูงกว่าระดับมาตรฐาน PM๒.๕ (มีค่าเกินมาตรฐาน ๕๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) ตั้งแต่ วันที่ ๑ มกราคม - ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔ จำนวน ๕๔ วัน มีค่าสูงสุด = ๑๐๔ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ ลดลง ๒๔ วัน ๓๐.๗๗ เปอร์เซ็นต์

เปรียบเทียบวันที่ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ สูงกว่าระดับมาตรฐาน ระหว่าง ๒๕๖๒-๒๕๖๔

ปี พ.ศ.	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	รวม
๒๕๖๒	๐	๑๑	๒๔	๒๓	๕๘
๒๕๖๓	๑๗	๑๙	๒๖	๑๖	๗๘
๒๕๖๔	๑๓	๑๐	๒๖	๕	๕๔

ที่มา สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา ๒๕๖๔

ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} สูงกว่าระดับมาตรฐาน ปี ๒๕๖๔

วัน/เดือน/ปี	PM _{2.5} (ug/m ³) Avg ๒๔ Hr	วัน/เดือน/ปี	PM _{2.5} (ug/m ³) Avg ๒๔ Hr
๑๖ มกราคม ๒๕๖๔	๖๒	๒ มีนาคม ๒๕๖๔	
๑๗ มกราคม ๒๕๖๔	๕๗	๓ มีนาคม ๒๕๖๔	
๒๐ มกราคม ๒๕๖๔	๖๔	๔ มีนาคม ๒๕๖๔	
๒๑ มกราคม ๒๕๖๔	๖๘	๖ มีนาคม ๒๕๖๔	
๒๒ มกราคม ๒๕๖๔	๗๓	๗ มีนาคม ๒๕๖๔	
๒๓ มกราคม ๒๕๖๔	๖๙	๘ มีนาคม ๒๕๖๔	
๒๔ มกราคม ๒๕๖๔	๗๓	๙ มีนาคม ๒๕๖๔	๑๐๖
๒๕ มกราคม ๒๕๖๔	๖๗	๑๐ มีนาคม ๒๕๖๔	๗๒
๒๖ มกราคม ๒๕๖๔	๘๐	๑๒ มีนาคม ๒๕๖๔	๘๒
๒๗ มกราคม ๒๕๖๔	๘๒	๑๓ มีนาคม ๒๕๖๔	๗๖
๒๘ มกราคม ๒๕๖๔	๗๗	๑๔ มีนาคม ๒๕๖๔	๗๗
๒๙ มกราคม ๒๕๖๔	๘๓	๑๕ มีนาคม ๒๕๖๔	๖๘
๓๐ มกราคม ๒๕๖๔	๕๖	๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔	๖๑
๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	๕๕	๑๗ มีนาคม ๒๕๖๔	๕๘
๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	๗๒	๑๘ มีนาคม ๒๕๖๔	๕๗
๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	๗๕	๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔	๕๘
๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	๕๕	๒๐ มีนาคม ๒๕๖๔	๖๑
๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	๖๑	๒๑ มีนาคม ๒๕๖๔	๖๔
๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	๕๖	๒๒ มีนาคม ๒๕๖๔	๖๔
๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	๕๒	๒๖ มีนาคม ๒๕๖๔	๕๘
๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	๖๘	๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔	๖๑
๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	๖๕	๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔	๖๗
๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	๕๗	๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔	๗๕
๑ มีนาคม ๒๕๖๔	๘๓	๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔	๙๒
๒ มีนาคม ๒๕๖๔	๖๘	๑ เมษายน ๒๕๖๔	๙๑
๓ มีนาคม ๒๕๖๔	๖๙	๒ เมษายน ๒๕๖๔	๑๐๔
๔ มีนาคม ๒๕๖๔	๗๑	๓ เมษายน ๒๕๖๔	๘๘
๖ มีนาคม ๒๕๖๔	๕๑	๔ เมษายน ๒๕๖๔	๖๐
๗ มีนาคม ๒๕๖๔	๖๘	๕ เมษายน ๒๕๖๔	๖๗
๘ มีนาคม ๒๕๖๔	๙๘		

ที่มา สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา ๒๕๖๔

จำนวนจุดความร้อน (HOTSPOT) ดาวเทียม Suomi NPP ระบบ VIIRS ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ถึง ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔ เกิดจุดความร้อน จำนวน ๑,๗๐๗ จุด เปรียบเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ลดลง ๒,๑๑๓ จุด ๕๕.๓๑ % อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ ป่าอนุรักษ์ จำนวน ๙๔๙ จุด ลดลง ๑,๕๘๔ จุด ๖๒.๕๓ % เขต สปก. จำนวน ๙๙ จุด ลดลง ๕๐ จุด ๓๓.๕๖ % ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๔๗๑ จุด ลดลง ๔๐๘ จุด ๔๖.๔๒ % พื้นที่ริมทางหลวง (๕๐ เมตร) จำนวน ๔ จุด เพิ่มขึ้น ๑ จุด ๓๓.๓๓ % พื้นที่เกษตร จำนวน ๑๐๔ จุด เพิ่มขึ้น ๔ จุด ๔ % ชุมชนและอื่นๆ จำนวน ๘๐ จุด ลดลง ๗๖ จุด ๔๘.๗๒ %

จำนวนจุดความร้อนสะสม Hotspot แยกรายเดือน (VIIRS) ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ถึง ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔

เดือน	ป่าอนุรักษ์	สปก.	ป่าสงวน แห่งชาติ	พื้นที่ริม ทางหลวง	เกษตร	ชุมชนและ อื่นๆ	รวม
มกราคม	๑๖๖	๖๕	๑๗๕	๓	๘๙	๓๕	๕๓๓
กุมภาพันธ์	๑๓๙	๐	๙๐	๐	๘	๑๓	๒๕๐
มีนาคม	๕๕๑	๒๔	๑๘๓	๐	๒	๒๗	๗๗๗
เมษายน	๑๐๓	๑๐	๒๓	๑	๕	๕	๑๔๗
รวม	๙๔๙	๙๙	๔๗๑	๔	๑๐๔	๘๐	๑,๗๐๗

ที่มา สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา ๒๕๖๔

ลักษณะอากาศช่วงฤดูร้อนของประเทศไทย พ.ศ.๒๕๖๔ ส่งผลให้พื้นที่จังหวัดพะเยา ต้องเผชิญกับวิกฤติหมอกควันและไฟป่าค่อนข้างรุนแรง ไฟป่าและหมอกควันที่เกิดขึ้นในประเทศไทย โดยเฉพาะในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน สาเหตุสำคัญ เกิดจากการเผาไร่ เตรียมกินและลูกกลามเข้าสู่พื้นที่ป่า การเผาป่าเพื่อหาของป่าหรือล่าสัตว์ ลักษณะภูมิประเทศและสภาพอุตุนิยมวิทยา หมอกควันข้ามแดน ปัญหาเหล่านี้ส่งผลกระทบให้เกิดความเสียหายไปในแต่ละปีหลายหมื่นไร่

ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมการแก้ไขปัญหาเพื่อช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนในพื้นที่จังหวัดพะเยา เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงได้จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณสุข ด้านหมอกควันและไฟป่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒๓ ขึ้น เพื่อให้หน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนได้ร่วมบูรณาการ ประสานการปฏิบัติร่วมกันเพื่อแก้ไขและบรรเทาภัยหมอกควันและไฟป่าแก่ผู้ประสบภัยในพื้นที่

ปัญหาหมอกควันและไฟป่ากับการดำรงชีวิตของประชาชน

๑. กรณีปัญหาหมอกควันในภาคเหนือ ซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพและอาจเป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุทางจราจรทั้งทางบกและทางอากาศได้
๒. มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย โดยเฉพาะเด็ก ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยทางเดินหายใจ และหืดหอบ
๓. ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยว
๔. ส่งผลกระทบต่อสถานะเศรษฐกิจการประกอบอาชีพ
๕. ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมการป้องกันและประสานการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยปฏิบัติการหลักและหน่วยงานร่วมปฏิบัติการ เพื่อให้สามารถดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๒.๒ เพื่อเป็นการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไว้ให้พร้อมต่อการปฏิบัติงานในระยะก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และภายหลังเกิดภัยได้ผ่านพ้นไปแล้ว

๓. ภารกิจ

นอกจากพื้นที่ป่าเสียหายเป็นอย่างมากแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน อุตสาหกรรมท่องเที่ยว เนื่องจากภูมิประเทศจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน พะเยา น่านและ ตาก มีสภาพพื้นที่เป็นแอ่งกระทะ ล้อมรอบด้วยภูเขาสูง ทำให้อากาศในตัวเมืองที่เป็นแอ่ง มีสภาพแห้งและเคลื่อนไหวน้อย ประกอบกับสภาพอากาศในช่วงเดือน มี.ค. ของทุกปี จะมีความกดอากาศสูง ลมสงบไม่เกิดลมแรงหรือพายุ เมื่อมีการเผาป่าหรือการเผาเศษวัสดุอื่น ๆ จึงส่งผลให้เกิดหมอกควันปกคลุม พื้นที่บริเวณกว้าง และเป็นระยะเวลาต่อเนื่องหลายวัน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา ดำเนินการบรรเทาภัยแก้ไขปัญหามอกควันและไฟป่า เพื่อให้ราษฎร สัตว์เลี้ยงได้รับความเดือดร้อน และผลผลิตได้รับความเสียหาย โดยร่วมระดมกำลังทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนในจังหวัด ติดตามสถานการณ์ อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง **หนึ่งในส่วนของการเกิดปัญหามอกควัน ในพื้นที่ภาคเหนือ ซึ่งมักจะเกิดขึ้นในห้วงเดือน มกราคม – เมษายน ของทุกปี** โดยเฉพาะจังหวัด เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง และแม่ฮ่องสอน ทำให้เกิดปัญหามอกควันรุนแรงขึ้น เนื่องมาจากไฟไหม้ป่า ในแถบประเทศเพื่อนบ้าน และในพื้นที่เขตไทยมีความรุนแรงและจำนวนเพิ่มขึ้น รวมทั้งมลพิษจากโรงงานและ ยานพาหนะในช่วงฤดูท่องเที่ยว ที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับสภาพภูมิประเทศและความกดอากาศสูง ที่มีผลให้เกิดสภาวะกักควันและโออากาคร้อน

๔. มาตรการและการเตรียมการบรรเทาภัย

๔.๑ มาตรการทั่วไป

๔.๑.๑. องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา ระดมกำลังคน รถยนต์บรรทุกทุกน้ำ และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ไว้ให้เพียงพอและตรวจสอบสภาพไฟพร้อมที่จะใช้การได้ทันที เพื่อรับสถานการณ์หมอกควันและไฟป่าที่จะเกิดขึ้น

๔.๑.๒ สนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในการบรรเทาปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กใน อากาศ

๔.๑.๓ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเผ่าระวัง ตระหนักถึงอันตรายจากหมอกควันและไฟป่า

๔.๑.๔ รายงานและติดตามสถานการณ์หมอกควันและไฟป่าอย่างใกล้ชิด

๔.๒ มาตรการเฉพาะด้าน

๔.๒.๑. องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา จัดทำแผนเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหามอกควัน และไฟป่าประจำปี พื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการประสบปัญหาไฟป่า

๔.๒.๒. องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา ให้ความสำคัญในการประสานภาคภาคีเครือข่ายสนับสนุน เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์บรรเทาหมอกควัน

๔.๒.๓. ติดตาม และประสานการบริหารจัดการน้ำกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด อาทิ การประปาส่วนภูมิภาคสาขาพะเยา ฯลฯ

๔.๓ การเตรียมการบรรเทาภัย

๔.๓.๑ ประสาน สนับสนุนเตรียมน้ำสะอาดไปแจกจ่ายประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบ

๔.๓.๒. แจกจ่ายประชาสัมพันธ์ ให้ราษฎรใช้น้ำอย่างประหยัดและถูกวิธี รวมทั้งการเผ่าระวังการเผา ในที่โล่งแจ้งควบคู่ไปด้วย

๔.๔ ด้านการให้ความช่วยเหลือ

เมื่อเกิดสถานการณ์หมอกควันและไฟป่าในพื้นที่ ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. สนับสนุนการช่วยเหลือตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการจังหวัด ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในฐานะรองผู้อำนวยการจังหวัด กำหนดในด้านต่าง ๆ ดังนี้

(๑) ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้แก่

- จัดหาภาชนะรองรับน้ำ เช่น โอ่งซีเมนต์ ถังเหล็กอบสังกะสี ถังเก็บน้ำ ค.ส.ล. ถังปูนฉาบเสริมลวด หรือถังน้ำประเภทอื่นๆ เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค

- ซ่อมแซมสิ่งสาธารณประโยชน์ที่อยู่ในความรับผิดชอบจะต้องเป็นกรณีฉุกเฉินหรือ

จำเป็น

- ฉีดละอองน้ำในอากาศเพื่อลดปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กในอากาศ

- จัดหาวัสดุเพื่อนำไปแก้ไขเหตุการณ์กรณีฉุกเฉิน

(๒) ด้านประชาสัมพันธ์ ได้แก่ การรณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างความร่วมมือ

ความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ และสร้างเครือข่าย เกี่ยวกับการป้องกันแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่เสี่ยงการเกิดหมอกควันและการเผาในที่โล่ง

๕. การปฏิบัติ

๕.๑ แนวความคิดในการปฏิบัติ

๑. องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา มอบหมายฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือราษฎรที่ประสบภาวะหมอกควันและไฟป่า

๒. องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา สำรวจ ยานพาหนะ เครื่องมือ เครื่องใช้ ในการให้ความช่วยเหลือไว้พร้อมดำเนินการให้ความช่วยเหลือได้ทันที

๓. แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ พนักงาน/ลูกจ้างไว้พร้อมปฏิบัติเมื่อมีการฉีดละอองน้ำลดปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กในอากาศ

๔. ประชาสัมพันธ์ให้ราษฎรเข้าใจว่า ในการฉีดละอองน้ำลดปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กในอากาศนั้น จะฉีดตามจุดต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการลดภาวะปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กในอากาศต่อวันได้มากที่สุด

๕. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบสถานการณ์ และข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาการหมอกควันและไฟป่าที่อาจเกิดขึ้นในฤดูแล้งปีนี้ และขอความร่วมมือจากราษฎรในการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วย

๖. ติดตามภาวะหมอกควันและไฟป่าโดยใกล้ชิดหากเกินขีดความสามารถและต้องการให้ทางจังหวัดช่วยเหลือให้รับรายงานขอความช่วยเหลือโดยด่วน

๗. รณรงค์ให้ประชาชนทำปุ๋ยหมักแทนการเผาเพื่อลดปัญหาหมอกควันและไฟป่าซึ่งเป็นมลพิษทางอากาศ

๘. พร้อมร่วมปฏิบัติแก้ไขปัญหาเมื่อมีไฟป่าตามการประสานภาคภาคีเครือข่าย

๕.๒ เป้าหมายการปฏิบัติ

พื้นที่ที่ประสบภาวะหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่จังหวัดพะเยา

๕.๓ คำแนะนำในการประสานการปฏิบัติ

๑. ควรส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนระบบการปลูกพืชเชิงเดี่ยวไปสู่ระบบการปลูกไม้ยืนต้นแบบผสมผสาน ซึ่งเป็นรูปแบบการเกษตรสำคัญที่สามารถลดการเผาไปได้จำนวนมาก

๒. จัดสรรงบประมาณดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหาต่อเนื่องเพื่อจัดได้ดำเนินงานอย่างเต็มที่

๓. องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา ประสานหน่วยงานข้างเคียง ขอรับการสนับสนุนรถบรรทุกน้ำ สำหรับปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กในอากาศให้แก่ ราษฎร ในท้องที่

๔. รมรungskให้ประชาชนทำปฎิหมักแทนการเผาเพื่อลดปัญหาหมอกควันและไฟป่า

๕.๔ อัฐการและการสงก้าลังบ้ารุง

๕.๔.๑ เครื่องใช้ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องจักรกล ยานพาหนะ องค์การบริหารส่วนจังหวัด

- รถบรรทุกน้ำ	จำนวน	๓	คัน
- เครื่องรับ - ส่งวิทยุ	จำนวน	๒	เครื่อง
- รถเท้าย ๖ - ๑๐ ล้อ	จำนวน	๔	คัน
- รถดโดยสาร ๖ ล้อ	จำนวน	๑	คัน
- รถแทรกเตอร์	จำนวน	๒	คัน
- รถกระเช้า	จำนวน	๑	คัน
- รถปิคอัพ	จำนวน	๑	คัน
- เครื่องสูบน้ำขนาด ๖ - ๘ นิ้ว	จำนวน	๓	เครื่อง

๕.๔.๒ งบประมาณ

๑. ใช้งบประมาณปกติขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา

๒. ใช้งบประมาณตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๖๐ และ(ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๖๑

๕.๔.๓ อัตราก้าลังเจ้าหน้าที่

ใช้อัตราก้าลังของ ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ฝ่ายเครื่องจักรกล กองช่าง องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา เป็นหลัก

๕.๔.๔ การรายงานและการติดตามผลการปฏิบัติ

ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รายงานผลการช่วยเหลือให้ผู้บริหาร หลังเสร็จสิ้นภารกิจเป็นที่เรียบร้อยแล้วจนกว่าสถานการณ์หมอกควันและไฟป่าจะเข้าสู่สภาวะปกติ

๖. การติดต่อสื่อสาร

๖.๑ การติดต่อสื่อสาร

● ระบบสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน ปัญหาภัยแล้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา

โทรศัพท์/โทรสาร ผู้บริหารระดับสูง ๐๕๔-๔๐๙๔๐๐ , ๐๕๔-๔๓๑๒๒๒ (โทรสาร)

โทรศัพท์สำนักงาน ๐๕๔-๔๐๙๔๐๐

โทรศัพท์ศูนย์เครื่องมือกลและศูนย์บรรเทาสาธารณภัย อบจ.พะเยา ๐๕๔-๔๘๒๓๗๔

● วิทยุสื่อสาร องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา คลื่นวิทยุสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน

ความถี่หลัก ๑๖๘.๗๒๕ นามเรียกขาน คชสีห์

ความถี่รอง ๑๖๗.๖๕๐ นามเรียกขาน คชสีห์

เว็บไซต์องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา WWW.py.pao.go.th

facebook องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา

● สายด่วนนิรภัยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ๑๗๘๔

๖.๒ ระบบบัญชาการเหตุการณ์ ICS

- ส่วนบัญชาการ
- ส่วนอำนวยการ

๖.๓ การรายงานและการติดตามผลการปฏิบัติ

- องค์การบริหารส่วนจังหวัด รายงานผลการช่วยเหลือให้จังหวัด ทุก ๗ วัน
- จังหวัด รายงานกระทรวงมหาดไทยทุก ๗ วัน จนกว่าสถานการณ์ภัยแล้งจะเข้าสู่สภาวะปกติ